

A fővárosi tulajdonú parkolóhelyek üzemeltetésének kerületi összehasonlító elemzése (2023–2026)

Vezetői összefoglaló

A fővárosi tulajdonú közterületi parkolóhelyek üzemeltetésének 2023-2026 közötti kerületi összehasonlító vizsgálata jelentős hatékonysági különbségeket tárt fel az egyes önkormányzatok között, amelyek megjelennek az üzemeltetési költségek jelentős szórásában: van kerület, ahol 100 forint parkolási díjból közel 60 forint a nyereség, van ahol veszteséges a parkolás üzemeltetése.

. A jelenlegi rendszerben a kerületek szedik be a parkolási díjakat, elszámolják az üzemeltetési költségeket, majd a fennmaradó eredményt adják át a Fővárosi Önkormányzat részére. **Az elszámolások összehasonlíthatóságát ugyanakkor jelentősen korlátozza, hogy a 2023-ban elfogadott, költségplafont tartalmazó új típusú megállapodást a VI. kerületen kívül egyetlen önkormányzat sem írta alá.**

A vizsgált időszakban a kerületek átlagos költséghányada 65,5% volt, vagyis a parkolási bevételek közel kétharmadát üzemeltetési költségként számolták el. A legkedvezőbb költséghányaddal a VI. kerület (42,5%), a VII. kerület (44,9%) és az I. kerület (52,0%) működött, míg a legrosszabb értékeket a XIV. kerület (100,4%), a XI. kerület (82,4%) és a II. kerület (79,3%) mutatta. Különösen figyelemre méltó, hogy a XIV. kerületben a költségek összességében meghaladták a bevételeket.

Mindez annak fényében vizsgálendő, hogy az elmúlt időszakban a parkolási díjak emelkedtek, vagyis a bevételek növekedtek, miközben például a parkolóórák leszerelésével az üzemeltetési költségek mérséklődtek, vagyis a kiadások csökkentek.

Az éves adatok alapján azonban a legtöbb kerületben romló hatékonyság figyelhető meg. A legnagyobb költséghányad-növekedést a IX. kerület (+15,4 százalékpont) és a II. kerület (+15,1 százalékpont) mutatta 2023 és 2026 között. Ezzel szemben a belső városrészeket magukban foglaló kerületek költség szintje tartósan alacsony maradt, ami arra utal, hogy a magasabb kihasználtság és bevétel jelentős méretgazdaságossági előnyt biztosít számukra.

A parkolóhelyenkénti teljesítményvizsgálat még markánsabb különbségeket mutat. A VI. kerületben egy fővárosi parkolóhely havonta átlagosan több mint 50 ezer forint bevételt és 26,5 ezer forint eredményt termel, míg a VII., VIII. és IX. kerület szintén kiemelkedő eredményességet ér el. Ezzel szemben a III., XI. és XIV. kerületekben az egy parkolóhelyre jutó bevétel mindössze 9-12 ezer forint körül alakul. A XIV. kerületben egy parkolóhely havi szinten 1 304 forint veszteséget termel.

Főbb következtetések:

- A kerületek között több mint kétszeres különbség mutatkozik a költséghányadokban.
- Több kerületben folyamatosan emelkedik a költséghányad, annak ellenére, hogy a parkolási díjak növekedtek.
- A jelenlegi elszámolási rendszer nem biztosít megfelelő összehasonlíthatóságot és ellenőrizhetőséget.
- A XII. kerületben továbbra is rendezetlen a fővárosi tulajdonú utak parkolásüzemeltetésének kérdése, ami mind forgalomszabályozási, mind bevételi szempontból anomáliát jelent.

Összességében a vizsgálat azt mutatja, hogy a fővárosi parkolási rendszerben jelentős hatékonysági tartalékok vannak, miközben a főváros számára a jelenlegi elszámolási gyakorlat korlátozott lehetőséget biztosít a költségek érdemi kontrolljára és az egyes kerületek teljesítményének objektív összehasonlítására.

Budapesten a parkolási szabályok megalkotása (önkormányzati rendelettel) Fővárosi Közgyűlés által gyakorolt feladat, míg a parkolási rendszerek működtetése kerületek általi feladat. Ezt az önkormányzati törvény határozza meg, ettől való eltéréshez ezért kétharmados módosításra van szükség a parlament részéről.

Vannak olyan parkolóhelyek, amelyek fővárosi tulajdonú utakon kerültek kijelölésre. Ezek alapján is a kerület szedi be a parkolási pénzt, és a költségeinek levonása után adja át a nyereséget a fővárosnak. Ennek az elszámolásnak a módját kerületek és a főváros közötti megállapodások rögzítik. Jól mutatja a kiszolgáltatott helyzetét a fővárosnak, hogy 2025-ben

Annak érdekében, hogy legyen egy egységes megállapodás, még 2023. május 24-ei közgyűlés elfogadta a VI. kerülettel való ún. új típusú parkolási megállapodást. Ez azt rögzítette, hogy a három leghatékonyabban (legalacsonyabb fajlagos költséggel) működő egyes költségelemek átlagos mértékének 15%-ánál magasabb költség szint esetén a fővárosi tulajdonú parkolóhelyekre eső költség nem lesz érvényesíthető. Ennek az volt az oka, hogy nehezen ellenőrizhető kívülről az elszámolt költségek mértéke, és emiatt kell valami felső plafon.

A megállapodást nem írta alá a VI. kerület kivételével azóta egyetlen önkormányzat sem. Ezáltal a valódi értelme, azaz a költséglimit, nem tudott teljesülni, és továbbra sem összehasonlíthatóak az elszámolások.

Az is problémát jelent, hogy van olyan kerület (XII. kerület), ahol a fővárosi parkolási rendelet alapján működnie kellene fizetős parkolásnak fővárosi tulajdonú úton, de a kerület nem üzemelteti ott a rendszert. Ez mindképpen anomáliának tekinthető. Ugyanakkor ezzel nem csak a forgalomszabályozási eszközt nem alkalmaz a kerület, hanem ezáltal nem kellett parkolási megállapodást sem kötnie. Így a költségek kapcsán sem kell elszámolást benyújtani a főváros felé. Emiatt éles vita robbant ki a Fővárosi Közgyűlés 2023. februári ülésén Pokorni Zoltán akkori polgármester és a főpolgármester között. Tényszerűen azóta sincsen parkolási megállapodás a kerülettel, és nem is üzemeltetik a kijelölt parkolási zónát.

1. táblázat: Parkolóhelyek száma (2026. augusztus)

Kerület megnevezése	Várakozóhelyek		
	kerületi db.szám	fővárosi db.szám	fővárosi arányszám
Budapest I. ker. Budavári Önkormányzat	5 327	1 070	16,73%
Budapest Főv. II. kerületi Önkormányzat	8 026	668	7,7%

Budapest Főváros III. ker., Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat	14 514	1 583	9,83%
Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerület Önkormányzat	kerület által vitatott adat (kb. 5450 darabból 608 fővárosi)		
Budapest Főváros VI. kerület Terézvárosi Önkormányzat	6 003	945	15,70%
Budapest Főváros VII. Erzsébetváros Önkormányzat	6 778	401	5,92%
Budapest Főváros VIII. ker. Józsefvárosi Önkormányzat	10 410	1 547	13,0%
Budapest Főváros IX. ker. Önkormányzat	7 649	324+66	4,1%
Budapest Főváros XI. ker. Önkormányzat	21 650	2 670	11,45%
Budapest Főváros XIII. ker. Önkormányzat	28 048	1 524	5,15%
Budapest Főváros XIV. ker. Önkormányzat	17 953	441	2,00%

Az V. kerület 2025. júliusát követően nem nyújtott be további elszámolásokat a főváros részére, mivel vitatja a fővárosi tulajdonú parkolóhelyek számát, amely az elszámolás alapjául szolgál. A X. kerületi parkolás esetében azért nincsen megállapodás, mivel ott ténylegesen sem érint fővárosi tulajdonban lévő területet.

Ebben az anyagban azt vizsgáltuk meg, hogy a beadott elszámolások alapján hogyan alakul az egyes kerületek költséghányada, egy parkolóhelyre mekkora üzemeltetési költségek esnek. A nyers adatok a kerületek által leadott elszámoláson alapul.

Nyilván nem tudjuk vizsgálni, hogy milyen költségeket számoltak el. Ugyanakkor az bizonyos, hogy egy fővárosi tulajdonú és egy kerületi tulajdonú parkolóhely üzemeltetése között nem lehet különbség. Nincsen külön parkolóőr, adminisztráció, ügyfélszolgálat. Ebből következően statisztikai értelemben a kerület egészére vonatkozó arányszám sem lehet másabb, mint a csak fővárosi parkolóhely esetén.

Költséghányadok összehasonlítása

A beadott beszámolók alapján a 2023-2026. időszakot vizsgáltuk. Azzal, hogy az idei évből még a január-július került benyújtásra. Azonban a júliusi elszámolás önmagában azért is érdekes, mert még 2024-ben ettől az időponttól kezdve jelentős -három belső zónában 33%-os, míg a negyedik zónában 50%-os – emelést fogadott el a Fővárosi Közgyűlés.

Az mindenképpen érdekes adat, hogy 2026. júliusi és a 2025. júliusi elszámolás között a bevételi emelkedés 9%-volt csupán. És ennyivel nőttek a kiadási költségek is. Ez utóbbi amiatt problémás,

mivel júliustól nem lehet parkolási díjat parkolóórán keresztül fizetni. Ezért ezeknek az üzemeltetési költsége innentől nem elszámolható.

Az alábbi táblázatban lévő költséghányad azt mutatja meg, hogy 100 Ft bevételből mennyit emészt fel az üzemeltetés.

2. táblázat: Összesített költséghányad (2023–2026)

Helyezés	Kerület	Költséghányad
1	VI.	42,5%
2	VII.	44,9%
3	I.	52,0%
4	VIII.	52,7%
5	IX.	67,5%
6	III.	70,5%
7	V.*	71,1%
8	XIII.	78,2%
9	II.	79,3%
10	XI.	82,4%
11	XIV.	100,4%
ÁTLAG		65,5%

* Az V. kerület esetében a jogi vita miatt 2025. közepéig állnak rendelkezésre adatok. A költséghányad ugyanakkor emelkedő tendenciát mutatott. Míg a korábbi években a költségek a bevételek hozzávetőleg kétharmadát tették ki, addig 2024-re és 2025 első felére a költséghányad már megközelítette, illetve meghaladta a 70 százalékot.

A VI. kerületben minden 100 Ft bevételből 57,5 Ft eredményként marad meg, míg a XIV. kerületben a teljes bevételt felemésztik a költségek. Amennyiben évenként nézzük, akkor látszik, hogy nagyon eltérőek a változások.

A kerületek átlagos költséghányada, amit a Fővárosi Önkormányzathoz benyújtott elszámolásokban használtak a vizsgált időszakban 65,5% volt. Azaz a bevétel kétharmada kiadásként ment el.

3. táblázat: Éves költséghányadok

Kerület	2023	2024	2025	2026
I.	51,8%	52,5%	53,4%	49,9%
II.	72,1%	78,4%	82,4%	87,2%
III.	73,8%	79,9%	60,6%	67,6%
VI.	36,7%	37,4%	47,3%	48,4%
VII.	43,0%	42,0%	48,7%	46,3%
VIII.	50,8%	52,0%	55,0%	53,1%
IX.	60,8%	65,0%	70,3%	76,2%
XI.	79,0%	82,0%	82,4%	84,1%
XIII.	72,8%	77,9%	80,9%	81,9%
XIV.	91,8%	98,1%	110,3%	104,6%

A vizsgált kerületek parkolászemeltetési adatainak elemzése alapján a 2023-2026 közötti időszakban a költséghányadok összességében közepes mértékű változást mutatnak, ugyanakkor a legtöbb kerületben romló tendencia figyelhető meg.

4. táblázat: Legnagyobb növekedés

Kerület	2023	2026	Változás
IX.	60,8%	76,2%	+15,4 százalékpont
II.	72,1%	87,2%	+15,1 százalékpont
XIII.	72,8%	81,9%	+9,1 százalékpont
XI.	79,0%	84,1%	+5,1 százalékpont

Az adatok alapján megállapítható, hogy a költséghányadok éves változása jellemzően jóval kisebb mértékű volt, mint a bevételek változása. Ez arra utal, hogy a parkolászemeltetés költségeinek jelentős része fix vagy csak korlátozottan változó költségnek tekinthető. A parkolóhelyek ellenőrzése, az ügyfélszolgálati rendszer fenntartása, az informatikai háttér és az adminisztráció ugyanis nagyrészt független a kihasználtság rövid távú változásaitól.

A költséghányadok alakulásában két egymással ellentétes hatás érvényesült. Egyrészt az inflációs környezet és a bérek emelkedése növelte az üzemeltetési ráfordításokat, ami a költséghányad emelkedése felé hatott.

A belső városrészeket magukban foglaló kerületekben a költséghányad rendszerint alacsonyabb volt, mint a külsőbb területeken. Ennek oka, hogy a nagy forgalmú övezetekben egy parkolóhelyre lényegesen magasabb bevétel jut, miközben az üzemeltetés költsége nem növekszik arányosan.

A belvárosi kerületek ezért méretgazdaságossági előnyöket élveznek: ugyanazon ellenőrzési és adminisztrációs kapacitás mellett magasabb bevételt képesek realizálni.

Egy fővárosi parkolóhelyre jutó teljesítmény

Azokban a kerületekben, ahol a fővárosi parkolóhelyszám rendelkezésre állt, elvégezhető a parkolóhelyre vetített vizsgálat. 2025. évi adatokat nézve a havi átlag a következő:

5. táblázat: *Parkolóhelyre vetített költségek*

Rang	Kerület	Havi bevétel / hely (Ft)	Havi költség / hely (Ft)
1	VI.	50 364	23 811
2	IX.	30 629	21 538
3	II.	20 908	17 245
4	VIII.	23 079	12 702
5	XIII.	15 683	12 681
6	I.	19 221	10 257
7	VII.	29 896	14 944
8	XI.	12 275	10 116
9	III.	9 255	5 609
10	XIV.	12 472	13 776

A fővárosi tulajdonú parkolóhelyek egy helyre jutó teljesítménye rendkívül jelentős eltéréseket mutat a kerületek között. A VI. kerület kiemelkedik a mezőnyből: egy fővárosi parkolóhely havonta átlagosan mintegy 50 ezer forint bevételt és több mint 26 ezer forint eredményt termel. A VII., VIII. és IX. kerület szintén kiemelkedő hatékonyságot mutat. Ezzel szemben a III., XI. és XIV. kerületben az egy parkolóhelyre jutó havi bevétel alig éri el a 9-12 ezer forintot. A XIV. kerület esetében a költségek még a bevételeket is meghaladják, így egy parkolóhely havi szinten veszteséget termel.

6. táblázat: *Egy parkolóhelyre jutó havi eredmény (2025)*

Kerület	Ft/hó/hely
VI.	26 553
VII.	14 952
VIII.	10 377
IX.	9 091
I.	8 964
III.	3 647
II.	3 663
XIII.	3 002
XI.	2 159
XIV.	-1 304

Összességében a vizsgálat azt mutatja, hogy a fővárosi tulajdonú parkolóhelyek eredménytermelő képessége a kerületek között rendkívül jelentős mértékben tér el. A belső pesti kerületekben az egy parkolóhelyre jutó bevétel és eredmény többszöröse a külső kerületekben tapasztalható értékeknek. Az elszámolt költségek szerkezete ugyanakkor jelentős eltéréseket mutat, amelyek részletes tartalmi vizsgálata nélkül nehéz megítélni, hogy a különbségek milyen mértékben indokolhatók tényleges üzemeltetési sajátosságokkal. A költséghányadok emelkedő trendje több kerületben felveti a költségelszámolások egységesítésének és a költségplafon rendszerének szükségességét.